

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED
ANTWERPEN
EERSTE KAMER**

Inzake: TAA/SA/0292/2017

Mr. X,
advocaat bij de balie te ...,
kantoor houdende te ...

I.- DE PROCEDURE

De voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied Antwerpen heeft Mr X bij aangetekend schrijven van 7 november 2017 opgeroepen om te verschijnen voor de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied Antwerpen, eerste kamer, op de zitting van dinsdag 28 november 2017 om 14.00 uur.

Op deze zitting werd de zaak op verzoek van Mr. A loco Mr. Y uitgesteld naar de zitting van 16 januari 2018.

Op de zitting van 16 januari 2018 was Mr. X aanwezig en werd hij bijgestaan door zijn raadsman, Mr. Y, die een conclusie en stukken heeft neergelegd.

Stafhouder Z van de Orde van advocaten te ... werd ter zitting in zijn verslag gehoord.

Meester X en zijn raadsman werden gehoord.

De zaak werd in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op de zitting van dinsdag 27 februari 2018 om 14.00 uur.

De uitspraak gebeurt met open deuren.

II. TENLASTELEGGINGEN

Mr. X werd opgeroepen om zijn verdediging waar te nemen en om uitspraak te doen over de volgende feiten die hem ten laste worden gelegd:

“Hij is tekort geschoten in de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (art. 455 Ger. W.) en die een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen door :

- *(1) Het dienen van strijdige belangen (art. 5 en volgende Codex Deontologie) door tegelijkertijd en met strijdigheid van onderlinge belangen op te treden voor de vennootschappen M BVBA en D BVBA, doch anderzijds ook voor de procedurele wederpartij L;*
- *(2) Het optreden zonder mandaat met schending van onder meer artikel 66 Codex Deontologie, met name door zonder mandaat op te treden voor de vennootschap BVBA L;*
- *(3) Het naast zich neerleggen en negeren van de injunctie van de stafhouder, met schending van onder meer artikel 447 Ger. W., met name door de beslissingen van ondergetekende stafhouder van 14 en 16 februari 2017 om zich uit de procedure terug te trekken, uitdrukkelijk niet te respecteren en tot op heden verder als raadsman te blijven optreden.*

Voormelde inbreuken schaden het vertrouwen dat de rechtzoekende stelt in de advocatuur in het geheel en in mr. X in het bijzonder. “

III. Procedure

1.

Mr. X is van mening dat het tuchtonderzoek nietig en minstens niet-rechtsgeldig dient verklaard te worden. Daartoe roept hij vooreerst in dat de rechten van verdediging zouden zijn geschonden, in strijd met artikel 458 §3 Gerechtelijk Wetboek (bedoeld wordt wellicht artikel 458 §1, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek), artikel 6 EVRM en artikel 14 BUPO, doordat hij niet alleen tijdens maar ook voorafgaand aan het onderzoek diende gehoord te worden.

Op grond van artikel 458 §1, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek kan de advocaat, tegen wie een tuchtonderzoek werd opgestart, worden gehoord en van dat verhoor wordt een proces-verbaal opgemaakt. Nadat het tuchtonderzoek werd opgestart en Mr. X daarvan op 7 april 2017 in kennis werd gesteld, werd hij tijdens het tuchtonderzoek gehoord op 28 april 2017 en op 1 juni 2017. Mr. X werd aldus zeker gehoord.

Artikel 458 §1, vierde lid Gerechtelijk Wetboek bevat daarentegen op zich geen algemeen recht om gehoord te worden en de niet-naleving daarvan leidt op zich ook niet tot een sanctie van nietigheid of niet-ontvankelijkheid van de tuchtprocedure. Er moet daarentegen nagegaan worden of de tuchtprocedure in haar geheel tekort heeft gedaan aan de rechten van verdediging (STEVENS J., Advocatuur Regels & Deontologie, Wolters Kluwer 2015, nr. 1528).

In casu kan Mr. X bezwaarlijk voorhouden dat de rechten van verdediging geschonden zijn. Niet alleen na opstart van de tuchtprocedure maar ook voorafgaand daaraan, nl. voorafgaand aan het opleggen van de injunctie van de stafhouder op 14 februari 2017, werd hem de kans geboden om een standpunt in te nemen, hetgeen hij ruimschoots heeft gedaan op 12 januari 2017 en 6 februari 2017. Op 15 februari 2017 heeft Mr. X tegen de beslissing van de stafhouder een “willig beroep” ingesteld, dat de stafhouder ter kennis heeft genomen en beantwoord heeft op 16 februari 2017. De kantoorgenoot van Mr. X heeft zich dan op 9

maart 2017 bovendien ook nog eens tot de stafhouder van de Orde van advocaten te ... gewend.

Enkel voor zover als nodig dient te worden onderstreept (1) dat er geen afdwingbare of gesanctioneerde rechtsregel of algemeen beginsel bestaat, op grond waarvan een advocaat ook voorafgaand aan een tuchtonderzoek zou moeten worden verhoord, (2) dat dergelijk recht om te worden gehoord evenmin per definitie mondeling zou moeten plaatsvinden, en (3) dat Mr. X daar ook niet uitdrukkelijk en herhaaldelijk om zou hebben gevraagd, zoals hij in conclusie voorhoudt. De bereidheid van Mr. X om desgevallend ter beschikking te staan voor verder overleg of toelichting, zoals verwoord op het einde van zijn brief aan de stafhouder van 13 januari 2017, is niet hetzelfde als een uitdrukkelijke en herhaalde vraag om te worden gehoord, laat staan een miskenning van dergelijke vraag. Bovendien drong Mr. X zelf aan op een snelle beslissing.

2.

Verder verwijt Mr. X vooringenomenheid van de stafhouder omdat hij niet werd gehoord. Rekening houdend met het voorgaande, kan Mr. X niet in redelijkheid voorhouden dat hij niet de kans heeft gehad om een standpunt in te nemen, noch voor noch tijdens het tuchtonderzoek. Het is niet omdat Mr. X de inhoud van de klacht betwist en de stafhouder het antwoord van Mr. X op die klacht niet bijtreedt, dat de stafhouder om die enkele reden kan worden beticht van een vooringenomenheid, die de rechtsgeldigheid van de tuchtprocedure in het gedrang zou brengen.

3.

Ten slotte is Mr. X van mening dat hij, eveneens omdat hij niet werd gehoord, reeds schuldig werd bevonden nog vooraleer het tuchtonderzoek werd geopend. Niet alleen werd supra echter reeds aangetoond dat er van een schending van enige hoorplicht geen sprake is, noch in feite noch in rechte.

Bovendien houdt het openen van een tuchtonderzoek niet in dat de betrokken advocaat ook al schuldig bevonden wordt. Deze bevoegdheid behoort overigens niet toe aan de stafhouder maar wel van aan de tuchtraad en wordt hierna verder onderzocht. Tenslotte heeft Mr. X zelf op 1 maart 2017 gesteld dat zijn zaak dan desgevallend maar aan de tuchtraad diende voorgelegd te worden zodat hij niet verwonderd hoeft te zijn dat dat dan ook effectief is gebeurd.

IV. BEOORDELING VAN DE TENLASTELEGGINGEN

1.

Ter betwisting van de vraag of Mr. X tegenstrijdige belangen heeft gediend door tegelijkertijd de belangen van L en D te behartigen (eerste tenlastelegging), heeft Mr. X in zijn brief van 13 januari 2017 aan de stafhouder formeel ingeroepen dat hij met L "*nooit een advocaat-cliëntenrelatie (heeft) gehad*". Dit heeft geleid tot de tweede betichting die om die reden dan ook eerst behandeld wordt.

2.

Reeds in zijn schrijven aan de stafhouder van 15 februari 2017 (het zogenaamde "willig beroep") erkent Mr. X dat die bewering "een afzonderlijke deontologische fout" zou kunnen opleveren, maar wijzigt hij vervolgens zijn eigen eerdere bewering, door te stellen en aan te tonen dat L van alle gevoerde procedures op de hoogte was en daartoe eigenlijk ook instructie had verleend.

Ook al is de tweede betichting aldus ontstaan op grond van de eigen foutieve beweringen vanwege Mr. X in zijn schrijven van 13 januari 2017, toch blijkt uit de verdere verklaringen en

stukken alleszins dat Mr. X niet heeft gehandeld in strijd met artikel 66 van de Codex Deontologie. De tweede tenlastelegging is derhalve niet bewezen.

3.

Blijft dan echter de vraag of Mr. X tegenstrijdige belangen heeft gediend, door namens en in opdracht van D een procedure te voeren tegen L terwijl hij tegelijkertijd nog een procedure voerde namens L tegen derden. Dit betreft de eerste tenlastelegging

Zoals supra reeds aangetoond, staat het op zich niet ter betwisting dat ook L cliënt was van Mr. X.

Overeenkomstig artikel 6 Codex Deontologie (Codex Deontologie 27.04.2016, B.S. 31.05.2016) mag een advocaat optreden voor meerdere cliënten tussen wie er een belangenconflict bestaat of dreigt te ontstaan:

- indien de betrokken cliënten na schriftelijk te zijn ingelicht hun akkoord schriftelijk bevestigen, en
- zolang er geen gevaar bestaat voor schending van zijn beroepsgeheim, noch van zijn onafhankelijkheid, en
- zolang tussen die cliënten geen vordering voor de rechtbank of voor een scheidsgerecht wordt vervolgd betreffende het voorwerp van de door hen gevraagde tussenkomst.

Deze voorwaarden dienen cumulatief te zijn vervuld. (STEVENS J., Advocatuur Regels & Deontologie, Wolters Kluwer 2015, nr. 1528).

In casu kan worden aangenomen dat de gevoerde betwistingen niet hetzelfde voorwerp hebben of op zich tegenstrijdig zijn. Een advocaat die optreedt ter vrijwaring van intellectuele rechten van partijen gezamenlijk tegenover derden, is op zich niet verhinderd om vervolgens voor één van die partijen tegen de andere op te treden in een discussie tussen die partijen onderling over de onderscheiden aanspraken op diezelfde intellectuele rechten. Evenmin is aangetoond dat daarmee enig beroepsgeheim zou zijn geschonden of de onafhankelijkheid in het gedrang zou zijn gekomen.

Blijft echter het gegeven dat een relatie cliënt-advocaat een vertrouwensrelatie is en die vertrouwensband is essentieel. Om die reden is de regel ingevoerd dat de betrokken cliënten daarover (schriftelijk) moet geïnformeerd zijn en er ook (schriftelijk) mee moeten ingestemd hebben, zonder dat die verplichting tot een loutere formaliteit kan worden gereduceerd.

Mr. X kan niet ontkennen dat hij zich die inspanning niet getroost heeft, en hij heeft zichzelf daarmee in de problemen gewerkt. Evenwel legt Mr. X de brief van L van 11 januari 2017 voor, waarin wordt gevraagd om in de lopende gezamenlijke procedure de lead over te laten aan Mr. V. Op die manier is duidelijk dat L voor het overige geen bezwaar had tegen het verdere optreden van Mr X tegen haarzelf.

De eerste tenlastelegging is derhalve niet bewezen.

4.

Krachtens de derde tenlastelegging wordt aan Mr. X verweten dat hij de injunctie van de stafhouder van 14 april 2017 om zich terug te trekken als advocaat van D in de procedure tegen L, heeft genegeerd en naast zich heeft neergelegd.

Mr. X betwist dat hij die injunctie zou hebben genegeerd of naast zich neergelegd zou hebben. Hij zou die injunctie enkel "niet gevolgd (hebben), omdat hij het er niet eens mee was". Het is niet duidelijk hoe dat zou verschillen van het negeren en naast zich neerleggen van deze injunctie. Overigens heeft Mr. X aan de stafhouder wel degelijk gemeld op 1 maart

2017 “dat ik me niet kan neerleggen bij uw instructie, en dat ik er dus geen gevolg aan zal geven”.

Voor de tuchtraad is het duidelijk dat er, achteraf bekeken en rekening houdend met het thans voorgelegde schrijven van L van 11 januari 2017, vragen kunnen gesteld worden bij de opgelegde injunctie. Echter, dat schrijven was op het ogenblik van de injunctie aan de stafhouder niet bekend. Voorafgaand aan de injunctie heeft Mr. X vooral zichzelf ongeloofwaardig gemaakt ten aanzien van de stafhouder, door dat document dan niet voor te leggen maar integendeel in strijd met de feiten voor te houden dat hij nooit een cliëntenrelatie met L heeft gehad. Ook in het kader van het “willig beroep” heeft hij dat schrijven niet voorgelegd. Mr. X heeft aldus zelf in de hand gewerkt dat de stafhouder tot dergelijke maatregel is overgegaan.

Mr. X heeft het dan bovendien nog erger gemaakt, door te pogen de injunctie te omzeilen door een tussenkomst van zijn ... kantoorgenoot op 9 maart 2017 via een omweg bij de stafhouder van de Orde van advocaten te ...

Het feit dat de procedures voor de rechtbanken uiteindelijk in het voordeel van D zijn beslecht, staat daar los van.

Aldus is de derde tenlastelegging bewezen.

V. BESTRAFFING

De feiten zijn enerzijds ernstig. Door zijn onhandig communiceren heeft Mr. X zelf een injunctie tegen hem in de hand gewerkt, die hij vervolgens heeft genegeerd.

Anderzijds heeft Mr. X een blanco tuchtverleden en kan men zich, met kennis van de feiten vandaag, a posteriori vragen stellen bij de opportuniteit van de opgelegde injunctie.

De tuchtraad is dan ook van oordeel dat een waarschuwing gepast voorkomt.

DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED ANTWERPEN,

recht sprekend in tuchtzaken, in eerste aanleg, met open deuren en op tegenspraak;

verklaart de tuchtvervolgning ontvankelijk;

spreekt Mr. X vrij voor de tenlasteleggingen sub 1 en sub 2; verklaart de tenlastelegging sub 3 bewezen en legt mr. X hiervoor een waarschuwing op;

zegt voor recht dat een tijdig hoger beroep, in voorkomend geval, de tenuitvoerlegging van de beslissing zal schorsen;

hebben deelgenomen aan de behandelingen, de beraadslaging en de beslissing: de voorzitter en de assessoren, hierna vermeld;

heeft eveneens deelgenomen aan de behandeling: de secretaris, hierna vermeld;

waren aanwezig bij de uitspraak: de voorzitter en de secretaris, hierna vermeld;

aldus geweest en uitgesproken te Antwerpen op 27 februari 2017;

Mr. Leo BOUTELIGIER, balie Antwerpen, voorzitter

Mr. Manuël HUYGAERTS, balie Turnhout, assessor

Mr. Mark SCHUURMANS, balie Mechelen, assessor

Mr. Renate PROOST, balie Antwerpen, assessor

Mr. Tom PEETERS, balie Antwerpen, assessor

Mr. Paul VAN LEEMPUT, balie Antwerpen, secretaris